

Den Haag

Datum

5 oktober 2022

Onderwerp

Antwoord van het college op de vragen van de raadsleden mevrouw Klokkenburg-Reedeker, de heer Barker, de heer De Vuyst en mevrouw Verduin, luidend: 'Bescherm Meijndel beter'

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

DBV/10383657
RIS312878

De raadsleden mevrouw Klokkenburg-Reedeker, de heer Barker, de heer De Vuyst en mevrouw Verduin hebben op 14 juli 2022 een brief met daarin 30 vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht.

Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Voor de Natura-2000 gebieden Meijndel en Berkheide is een flinke stikstofreductie nodig om de natuur te beschermen. De huidige plannen eisen dat er in het Natura-2000 gebied 95% reductie wordt gerealiseerd en in de omliggende bufferzone 70%. Hoewel dat in eerste instantie een opdracht aan de provincie Zuid-Holland is vinden de ChristenUnie/SGP, Partij voor de Dieren, GroenLinks en D66 datook Den Haag haar rol moet pakken om dit gebied beter te beschermen.

Den Haag kent 2 gebieden met Natura-2000 status, Meijndel & Berkheide en Westduinpark & Wapendal. Recent is er een brief (RIS312727) naar de raad gestuurd met een update over de Haagse stikstofaanpak. Het college ziet kansen om de NOx-uitstoot en daarmee de stikstofdepositie in de Haagse duinen te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren. De motie Milieuzone uitbreiden (RIS311597) roept op om een onderzoek uit te laten voeren naar de opties, effecten en consequenties van varianten van uitbreiding van de milieuzones. Ook wordt de zero emissie bevoorrading van de strandpaviljoens onderzocht. In de Toekomstvisie Scheveningen Bad 2040 heeft het college tenslotte aangegeven dat we bij het bezoek aan Scheveningen willen inzetten op een verschuiving van het autoverkeer naar fietsen, lopen en openbaar vervoer (RIS311219).

1. *Is het college bekend met de stikstofreductiedoelen die voor deze gebieden gelden?*

Ja, het college is hiermee bekend.

2. *Is het college bekend met de gebiedsanalyse stikstofdepositie van de Provincie Zuid-Holland voor deze gebieden?*

Ja. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) noemt naast lokale bronnen uitdrukkelijk ook de zogenaamde 'achtergronddepositie': "de verdunde, ver uitgespreide waaiers van vele duizenden stikstofbronnen op vele tientallen tot honderden kilometers afstand." Uit een gemeentelijke analyse op basis van de Aerius-monitor blijkt de achtergronddepositie voor Meijndel & Berkheide een groter effect te hebben dan het lokale verkeer en industrie, dat voor maximaal 5% en 3% van de stikstofdepositie verantwoordelijk is.

Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving hebben Meijndel & Berkheide en Westduinpark & Wapendal voornamelijk last van de emissie uit lokale bronnen (zoals lokaal verkeer en industrie).

3. *Welke rol ziet de gemeente voor zich als het gaat om het reduceren van de stikstofdepositie in Meijndel en Berkheide vanuit de bovengenoemde lokale bronnen?*

Het college ziet hier geen directe rol voor de gemeente omdat genoemde weg niet over het grondgebied van Den Haag loopt.

De toegangsweg naar boerderij Meijndel is een duidelijke bron van stikstofuitstoot.

4. *Wat doet het college om het vervoer met de auto naar Meijndel te beperken?*

De gemeente heeft een actief beleid om het vervoer per fiets te bevorderen, ook naar natuurgebieden als Meijndel. We verwijzen u in deze naar de nota 'Ruim baan voor de fiets. Fietsstrategie Den Haag 2040' (RIS302960).

5. *Welke alternatieven ziet het college voor reizen naar Meijndel? Worden deze alternatieven actief gepromoot of aangeboden, en zo ja, waar? Zo nee, waarom niet?*

Zie het antwoord op vraag 4.

De gemeente wil om NOx reductie te verlagen de milieuzone uitbreiden (RIS311597) en daarnaast zijn er in de voortgangsbrief Haagse aanpak stikstof plannen om asfalt en bebouwing om te zetten in natuur, bijvoorbeeld de Zeezahuwstraat en Daal en Bergselaan (RIS311285).

6. *Loopt de invoering van de milieuzone voor 2023 nog steeds op schema? Wanneer wordt bekend wat de omvang van de milieuzone precies zal zijn?*

Zoals aangegeven in de afdoening van de motie 'Milieuzone uitbreiden' (RIS311597) is een onderzoek uitgezet naar de opties, effecten en consequenties van varianten van een uitbreiding van de milieuzone. Op dit moment beschikken we nog niet over de resultaten van dit onderzoek. Zodra de resultaten bekend zijn wordt de raad hierover geïnformeerd.

7. *Wanneer wordt het eerste asfalt en of bebouwing in de in de voortgangsbrief genoemde gebieden omgezet in natuur?*

Naar verwachting in 2023. Dit is deels afhankelijk van vergunningverlening voor te verrichten werkzaamheden.

8. *Op de toegangsweg naar boerderij Meijndel liggen telslangen. Hoeveel vervoersbewegingen zijn er in 2020, 2021 en in 2022 tot en met 1 juli in Meijndel geweest?*

Aangezien deze toegangsweg zich niet op Haags grondgebied bevindt, beschikken wij niet over deze tellingen.

9. *Wat is de huidige stand van zaken rond het opheffen van parkeerplaatsen bij Meijndel?*

Daartoe zijn op dit moment geen voornemens. De parkeerplaatsen bij Meijndel liggen op het grondgebied van de gemeente Wassenaar. Voor zover ons bekend zijn er geen plannen om het aantal parkeerplaatsen terug te dringen.

10. *Welke andere maatregelen neemt het college om het autoverkeer langs Meijndel & Berkheide en Westduinpark & Wapendal te beperken om zo de stikstofdepositie te verlagen?*

In algemene zin zet de gemeente met haar mobiliteitsbeleid in op een schoner vervoer ter verbetering van de luchtkwaliteit en dus ook op vermindering van de NOx-uitstoot. Zoals eerder met uw raad gedeeld in onder meer de Ontwerp-Toekomstvisie Scheveningen Bad 2040, zetten we in op de verduurzaming van de mobiliteit van en naar Scheveningen Bad (RIS311219). Op dit moment loopt ten slotte een onderzoek naar de effecten van een uitbreiding van de milieu- en ZE-zone. Zie verder het antwoord op vraag 4.

11. *Heeft het college een beeld van de mate waarin hondenpoep zorgt voor stikstofdepositie in Meijndel & Berkheide en Westduinpark? Is het college bereid extra te handhaven op de opruimplicht? Zo niet, waarom niet?*

Ja, op 6 september 2022 heeft het college u geïnformeerd over de effecten van honden op groen en natuur (RIS313049). Een van de conclusies was dat de uitwerpselen van honden vooral lokaal ook een significante invloed hebben op de stikstofdepositie. Wat handhaving betreft, is in deze brief aangegeven dat het aanbrengen van groene omheiningen met dichte struiken een optie zijn.

12. *Deelt het college de observatie dat de Haagse wegen grenzend aan Meijndel ook een relevant aandeel hebben als bron van stikstofuitstoot? Is het college bereid om mogelijke maatregelen in beeld te brengen waarmee die uitstoot kan worden teruggedrongen? Graag een toelichting.*

Ja, zij het dat deze effecten minder groot zijn dan in vraag 2 wordt gesuggereerd. Op verzoek van de raad is een onderzoek uitgezet naar de effecten van de uitbreiding van de milieuzone in de kuststrook.

De gemeente Den Haag is grootaandeelhouder van Dunea, die naast de toekenning van Meijndel en Berkheide als waterwingebied ook verantwoordelijk is voor natuurbeheer.

13. *Ziet de gemeente een spanning tussen de rol van Dunea als het gaat om natuurbeheer en -behoud en waterwinning?*

Nee, integendeel. Het lijkt weinig twijfel dat de natuur in Meijndel & Berkheide beter is beschermd dankzij de missie van Dunea en voorheen het Duinwaterleidingbedrijf Zuid-Holland om het verzorgingsgebied te voorzien van zuiver drinkwater.

14. *Kan het college toelichten hoe de afweging tussen enerzijds recreatie en waterwinning en anderzijds natuurbeheer en -behoud door Dunea wordt gemaakt?*

In het door de provincie opgestelde Beheerplan bijzondere natuurwaarden Meijndel & Berkheide wordt geconcludeerd dat de reguliere drinkwaterwinning en onderhoud van de installaties niet leiden tot negatieve effecten op soorten en habitattypen met een instandhoudingsdoelstelling. Plannen, projecten en evenementen die een (tijdelijke) intensivering van de recreatie tot gevolg (kunnen) hebben, dienen altijd aan de instandhoudingsdoelstellingen getoetst te worden en/of zijn mogelijk vergunningplichtig. Ook een wezenlijk ander gebruik van bestaande voorzieningen wordt beschouwd als nieuw gebruik en dient dus getoetst te worden.

15. *Hoe geeft het college haar eigen rol als grootaandeelhouder invulling? Op welke manier ziet het toe op (en biedt het eventuele ondersteuning bij) de werkzaamheden van Dunea, zowel voor waterwinning als voor het natuurbeheer en -behoud? Graag een toelichting.*

Hiervoor verwijzen wij u naar het Beleidskader Verbonden Partijen 2022 (RIS310950). Behalve dat geregeld overleg wordt gevoerd in het kader van ons aandeelhouderschap, werken wij binnen het Nationaal Park Hollandse Duinen samen met onder meer andere overheden én Dunea aan het Uitvoeringsprogramma Nationaal Park Hollandse Duinen 2021-2025 om te komen tot een nationaal park met een goed beschermde en aantrekkelijke natuur (RIS310627, bijlage 4).

In de stikstofreductiedoelen gaat het ook over de buffergebieden rondom Natura-2000 gebieden.

16. *Kan het college aangeven of er buffergebieden zijn voor Meijndel die op Haags grondgebied liggen? Zo ja, welke?*

Ja, in het hierboven genoemde Uitvoeringsprogramma Nationaal Park Hollandse Duinen 2021-2025 gaat het om de Binnenduintrandzone, waarvan zich een deel op Haags grondgebied bevindt.

17. *Is er met buurgemeenten, Dunea en de provincie overleg over hoe het buffergebied van Meijndel kan worden versterkt en of uitgebreid? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van deze gesprekken? Zo nee, is het college bereid deze gesprekken te initiëren en de raad daarover te informeren?*

Zie de antwoorden op vragen 15 en 16.

18. *Kan het college aangeven of er buffergebieden zijn voor het Westduinpark & Wapendal die op Haags grondgebied liggen. Zo ja, welke?*

Nee, gezien de ligging van deze gebieden tegen de stad is het niet mogelijk om hier buffergebieden te ontwikkelen.

19. *Is er met buurgemeenten, Dunea en de provincie overleg over hoe het buffergebied van Westduinpark & Wapendal kan worden versterkt en of uitgebreid? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van deze gesprekken? Zo nee, is het college bereid deze gesprekken te initiëren en de raad daarover te informeren?*

Zie de antwoorden op vragen 15 en 18.

Natura-2000 gebieden zoals Meijndel & Berkheide ervaren een grote recreatiedruk. De verwachting is dat die druk alleen maar groter zal worden door ontwikkelingen zoals het CID en de Binckhorst.

20. *Is het college in gesprek met buurgemeenten en provincie hoe de bovengenoemde buffergebieden ingericht gaan worden om meer recreatiemogelijkheden (wandelen, fietsen, sporten, spelen) aan te bieden aan de inwoners die door de woningbouwopgave naar de regio Den Haag komen om kwetsbare natuur te ontlasten? Zo nee, is de gemeente bereid hierover gesprekken te initiëren en de raad hierover te informeren?*

Zie het antwoord op vraag 15.

21. *Kan het college een update geven hoe het nu staat met de plannen voor het Nationaal Park Hollandse Duinen?*

Eind 2020 is door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland namens de samenwerkende partijen een statusaanvraag voor erkenning van het Nationaal Park Hollandse Duinen opgesteld. De Adviescommissie Nationale Parken heeft hierover in 2021 een advies uitgebracht. Hoewel de adviescommissie overwegend positief was over de ingediende aanvraag, adviseerde zij de status van nationaal park vooralsnog niet toe te kennen omdat de aanvraag door de ruime begrenzing niet voldeed aan het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming. In haar beantwoording gaf de minister aan dat het ministerie van LNV medio 2022 over nieuw toetsingskader te beschikken voor de beoordeling van dergelijke aanvragen. De aanvraag zal opnieuw worden beoordeeld. Vooruitlopend op de toekenning van de status werkt de gemeente samen met Dunea, de provincie, andere gemeenten en partners aan de ontwikkeling van het NPHD, onder meer via het bovengenoemde Uitvoeringsprogramma.

Een van de kritiepunten van de Adviescommissie Nationale Parken zijn de toegangspoorten tot het Nationaal Park. In de eerste plannen voor dat Nationaal Park wordt het gebied rond boerderij Meijndel een van de belangrijkste toegangspoorten tot het nationaal park. De Adviescommissie stelt: "het afleiden van de druk buiten het nationaal park ligt mee in de rede."

22. *Is het college het met de Adviescommissie Nationale Parken eens dat het logischer zou zijn om een toegangspoort tot het Nationaal Park Hollandse Duinen op de grens van het beoogde Nationale Park te creëren in plaats van middenin Natura-2000 gebied, met alle vervoersbewegingen tot gevolg?*

In een dichtbevolkt gebied als de Zuid-Hollandse kuststrook is het logisch dat een omvangrijk natuurgebied als het Nationaal Park Hollandse Duinen meerdere toegangen heeft. Concentratie van de grote bezoekersstromen op één plek in het gebied Meijndel heeft onze voorkeur. De boerderij Meijndel vormt een goed geoutilleerde toegangspoort die tegemoet komt aan de behoeften van veel bezoekers die willen genieten van de natuur.

23. *Is het college bereid af te zien van het maken van toegangspoorten en inzetten op aanvullende recreatie, zolang de natuurgebieden in kwetsbare staat zijn?*

Het college is van mening dat toegangspoorten er toe kunnen dienen om recreatie meer te concentreren op plekken op voldoende afstand van kwetsbare natuurgebieden.

24. *Is het college bekend met het rapport van het Adviescollege Stikstofproblematiek dat adviseert over de luchtvaartsector in relatie tot de stikstofproblematiek?*

Ja.

25. *Deelt het college het inzicht dat de stikstofuitstoot van vliegtuigen, zeker op lage hoogte, leidt tot een verhoging van de stikstofdepositie in Natura-2000 gebieden?*

Ja. Het effect van de luchtvaart op de stikstofdepositie is echter beperkt (0,18% in Meijndel).

26. *Deelt het college het uitgangspunt van het Adviescollege dat elke sector die stikstof uitstoot, een evenwichtige bijdrage moet leveren aan het oplossen van de stikstofproblematiek, en dat een uitzondering maken voor de luchtvaartsector onwenselijk is?*

Ja.

Via de website www.donderdorp.nl zijn vliegdata op te halen. Zo is te zien dat boven het postcode gebied 2243GN (waarbinnen een groot deel van Meijndel ligt) in 2019 van 1 april t/m 1 juli sprake was van 1859 Schiphol-gerelateerde vliegtuigpassages. In dezelfde tijdsperiode in 2022 was er sprake van 2905 Schiphol-gerelateerde vliegtuigpassages: een toename van ruim 53%.

27. Onderschrijft het college dat deze data wijzen op het feit dat Schiphol het gebruik van vliegroutes boven Meijndel heeft geïntensiveerd?

Ja.

28. Onderschrijft het college dat een intensivering van stikstof-uitstotende activiteiten boven een kwetsbaar natuurgebied zeer ongewenst is?

Ja, met dien verstande dat geluidsoverlast, ultrafijnstof en CO₂-uitstoot door de luchtvaart leiden tot relatief grotere problemen voor natuur, gezondheid en klimaat dan de stikstofdepositie. Bij vliegen wordt weliswaar NO_x uitgestoten, maar deze komt zeker op grote hoogte vooral in de NO_x-deken boven Nederland terecht. Hierdoor bestaat een minder directe relatie met lokale stikstofdepositie in Natura2000-gebieden.

29. Wat ziet het college voor rol en mogelijkheden om kenbaar te maken aan Schiphol dat het aantal vluchten boven Meijndel, zeker gegeven de stikstofuitstoot, moeten afnemen?

Het heeft in de ogen van het college weinig toegevoegde waarde als de gemeente Den Haag zich in deze landelijke discussie gaat mengen.

30. Is het college bereid zich in te zetten voor een afname van het aantal vluchten boven Meijndel en andere kwetsbare natuurgebieden? Zo ja, hoe?

Zie antwoord op vraag 29.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen